

هدف کلی درس :

بالا بردن سطح دانش فراگیر در مورد روشهای جدید در زمینه انجام انواع زایمانهای عادی و غیر عادی از جهت کمک به تأمین سلامت و کم کردن میزان مرگ و میر مادر و نوزاد.

کسب اطلاعات کامل در زمینه حالات روحی مادر و عوامل موثر بر کم کردن و یا تشدید درد زایمان - عوامل موثر بر زجر مادر و جنین - انجام زایمان مادر نیازمند به خدمات و مراقبتهای ویژه و انجام زایمان همراه با جراحیهای کوچک - عوارض و اختلالات دوران زایمان فوریتهای مامائی - طرق پیشگیری و فوریتهای پزشکی آن.

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجو در مورد بهداشت و اصول مراقبتهای دوران بعد از زایمان، شیردهی، ناراحتیها و عوارض ناشی از این دوران - عوامل موثر بر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مادر و نوزاد و خانواده در این دوران.

بالا بردن سطح دانش فراگیر و کاربرد دستورات اسلام در مورد روشهای نوین بهداشت و تنظیم خانواده و کسب تجارب عملی در برنامه ریزی و اجرای روشهای مختلف پیشگیری از حاملگی ناخواسته.

آگاهی و مهارت لازم برای معاینه مادران و نوزادان در این دوران و توان توجیه فلسفه و نقش این معاینات در تشخیص و تفهیم اهمیت این معاینات به دوره های پائین تر و شناخت مادران و نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه.

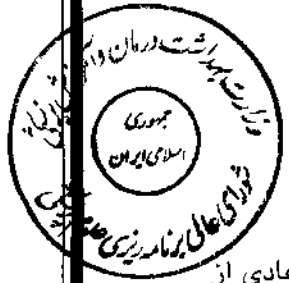
شرح درس:

با گذراندن این درس فراگیران با روشهای جدید در زمینه زایمان طبیعی و غیر طبیعی و کاهش اضطراب مادر بصورت روحی و فیزیکی آشنا شده مهارتهای لازم را بمنظور دستیابی به سلامت مادر کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

(الف)

فیزیولوژی انقباضات رحم - تئوریهها و مکانیسم شروع انقباضات غیر طبیعی زهدان. - ناهنجاریهای دستگاه تناسلی. - عوامل بوجود آورنده زجر جنینی در مراحل مختلف زایمان با ذکر علل، علائم، روشهای نوین تشخیص زجر جنینی، پیشگیری و فوریتهای پزشکی (عوامل مربوط به مادر، جنین و جفت) - روش استفاده از دستگاهها (fetal heart monitoring) و تکنولوژی جدید در تشخیص و خواندن نوار - تعیین pH و ...  
علل، علائم و عوارض دوران زایمان، مکانیسم انجام زایمان، طرق پیشگیری فوریتهای پزشکی در زایمانهای مشکل (Dystocia) بشرح زیر:



در اثر غیر طبیعی بودن نیروهای خروجی (انقباضات رحم) در اثر ناهنجاریهای برزانتاسیون، پوزیشن و بزرگی آنومالی جنین. - در اثر تنگی لگن - در اثر ناهنجاریهای دستگاه تناسلی - چند قلوئی - زایمان با فورسپس و واکيوم (انواع، موارد، عدم موارد و عوارض) - زایمانهای زودرس (prematurity) - زایمانهای دیررس (post maturity) - اختلال رشد جنین (IUGR) - پارگی زودرس کیسه آب. P.R.OM. - (طرز تشخیص، اداره، محور زایمان) - صدمات وارده به مجرای زایمانی با ذکر علل، علائم، پیشگیری و درمان. جراحیهایی که با یک زایمان طبیعی ممکن است همراه باشد: اپی زیاتومی (انواع، طرز ترمیم، عوارض) - پارگیهای پرینه (انواع، طرز ترمیم، عوارض) هماتومهای ولوواژن و ترمیم آنها - پارگیهای واژن و سرویکس پارگی رهدان (انواع طرز تشخیص درمان) - کوراژ - انورسیون رحمی (حاد مزمن) (علت، علائم، درمان) - سزارین (تعریف، موارد، انواع، موارد ممنوع و عوارض). فورینهای مامایی شامل پارگی زهدان، برگشتگی زهدان، نمایش بند ناف و سقوط آن، آمبولی مایع آمینوتیک. موارد انتقال خون در مادر و نوزاد و غیره...

بیهوشی ورآنیماسیون (روشهای مختلف زایمان بدون درد) فراموشی - بیدردی و بیهوشی در مامایی - انواع داروهای ضد درد - بیهوشی دهنده و اثرات بیحسی اطراف گلوی زهدان - پودندال و پرینه آل. بلوک شرمگاهی و میاندوره - بیحسی نخاعی - اثرات داروها بر روی مادر و جنین (عوامل تراژونیک). مشخصات نوزاد تازه متولد شده و مراقبتهایش - نحوه و موارد احیای نوزاد - اثرات داروهای مورد مصرف مادر در Labor در جنین و نوزاد بهداشت و مراقبتهای دوران بعد از زایمان - مراقبتهای فوری بلافاصله بعد از زایمان از مادر و نوزاد (شامل کنترل خونریزی - معاینه کامل جفت و پرده ها و مجرای زایمانی - توجه به وضع عمومی مادر و نوزاد تا ۲ ساعت اول بعد از زایمان) - اقدام مقتضی در مورد RH منفی - مراقبتهای دوران نفاس و فیزیولوژی آن (روزهای بستر) شامل معاینات عمومی مادر بویژه کنترل میزان ترشحات و خونریزی (لکوره) - پستان و ترشح شیر - وضع ادراری و اجابت مزاج وضع پرینه و غیره. - عوارض دوران نفاس: عفونتهای بعد از زایمان (عفونتهای دستگاه تناسلی - ادراری - پستان - شوک عفونی) باقی ماندن جفت در زهدان - برگشتگی زهدان - فلبیت - ترمبوز و آمبولی ریه - حالات و عوارض روانی. - تازه هائی از روشهای مختلف پیشگیری (زن و مرد). - نقش ماما و خانواده و مراکز بهداشتی، درمانی در پیشبرد اهداف و اجرای برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده.

(ب)

در اطاق زایمان

فراگیران با گذراندن این دوره با کارآموزی در اطاق زایمان قادر به کاربرد روشهای جدید زایمان طبیعی و غیر طبیعی تحت نظارت پزشک متخصص می باشند.

منابع اصلی درس:

- 1- Gary Cunningham. Williams Obstetrics. (last edition). New York: Mc Grow Hill; (last edition)
- 2- Leonard. Maternity and women health. Lowder milk: mosby: (last edition) .
- 3- David James .High risk pregnancy. sounders. (last edition)



4- Management of high-risk pregnancy: an evidence-based approach, John T. Queenan, Catherine Y. Spong, Charles J. Blackwell Pub.(last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین.

